

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/7-1-42

Датум:

16.10.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Дејан Милутиновић, доцент
2. Др Данијела Костадиновић, доцент
3. Др Јелена Јовановић, доцент

2. Одлука Већа департмана за српску и компаративну књижевност број 10/7-1-13 од 07. октобра 2015. године,

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Ана Зоран Јовановић
2. Година уписа на мастер академске студије
2012/2013.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије филологије (модул српска и компаративна књижевност)

III НАСЛОВ -МАСТЕР РАДА:

Структура и функција књижевног лика у приповедачкој прози Борислава Пекића на примеру
Новог Јерусалима

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Навести кратак садржај са називком броја страна поглавља, слика, шема, грађикона и сл.
Мастер рад Ана З. Јовановић под насловом *Структура и функција књижевног лика у приповедачкој прози Борислава Пекића на примеру "Новог Јерусалима"* садржи 55 нумерисаних страница компјутерског текста са следећим деловима и поглављима: Насловна страна (стр. 1), сакетак на српском и на енглеском језику (2-3), Садржај (4-5), Портрет Борислава Пекића (6-10), Методологија (11-13), Композиција ликова *Новог Јерусалима* према подели елемената у природи (14), Биће ватре – *Мегалос Масторас и његово дело 1347* (15-22) Биће земље *Описак срца на зиду 1649* (23-32) Биће воде *Човек који је јео смрт 1793* (33-39), Биће ваздуха *Свирач из златних времена 1987* (40-43), Биће метала *Луче Новог Јерусалима 2999* (44-48), Функција књижевних ликова у приповедном венцу *Нови Јерусалим* (49-52) и Литература (53-55)

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

На почетку рада А. Јовановић је дала портрет Борислава Пекића, који садржи најважније податке из пишевог живота, преглед целокупног његовог књижевног рада, и најважније књижевноисторијске и књижевноокритичке оцене о Пекићевим делима и његовом месту и српској књижевности. У следећем поглављу кандидаткиња је представила свој методолошки приступ истичући да га је прилагодила предмету истраживања а то су ликови у Пекићевим приповеткама и њихова функција. Пошто се определила за структуралистички и постструктуралистички приступ, А. Јовановић наводи основне елементе за своју књижевну анализу Пекићевих приповедака и то: дефиниције структуре, функције и књижевног лика. Ове елементе анализе А. Јовановић употребљује и неким наратоловским одређењима. У средишњем делу рада извршена је анализа главних јунака сваке од пет приповедака Пекићеве збирке, и то тако што је свакој приповеци посвећено посебно поглавље. На почетку се констатује да је једна од најзначајнијих одлика књижевног опуса Б. Пекића демистификација и разарање различитих универзалних митова проистеклих из културног наслеђа човечанства, а у збирци *Нови Јерусалим* Пекић полази од познатог веровања у западној култури да је свет саздан од четири елемента: воде, ватре, земље и ваздуха, и то веровање модификује тако што додаје и пети елемент: метал, који се појавио кроз историју и добио значајно место у цивилизацијском напретку. У симболичком смислу метал означава материјалистичку цивилизацију која почиње коришћењем метала за израду оруђа за експлоатацију природе. При анализи главних јунака ових приповедака, кандидаткиња посвећује пажњу чинионцима који их највише одређују, и то и унутрашњим, то јест, психолошким, и спољашњим, то јест, социјалним и историјским. Анализа споредних јунака усмерена је на њихов однос према главним ликовима, и на њихове симболичке функције. Њиховим делашњем главни протагонисти доспевају у ситуацију моралних дилема чијим разрешењем морају изабрати зло или добро. Такође, А. Јовановић истражује и идеје које Пекић имплиците или експлиците уводи у нарацију, међу којима се могу издвојити оне са снажним полемичким и критичким тоном. У том смислу, заједничка функција Пекићевих јунака може се свести на покујај критике неких цивилизацијских и друштвених тековина, покрета и тенденција које су проистекле из идеолошких заблуда. У свим приповеткама Пекић развија своју иронијску и критичку интерпретацију као темељну разградњу ирационалних елемената у митским творевинама, посебно оним најпознатијим цивилизацијским митовима: библијском, орфејском и фаустовском.

- 1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА.** На основи анализе Пекићевих ликова у збирци *Нови Јерусалим* ауторка мастер рада потврђује и поткрепљује основна сазнања у критичкој рецепцији: да се Пекић усредеређује на човека као врсту и на судбину човечанства, у чemu се огледа антрополошка димензија у његовом књижевном стварању са наглашеним антиутопијским елементом. Из тога проистичу и следећа основна обележја Пекићеве антрополошке прозе: скепса, пессимизам, рушење утопијских пројекција, мита о прогресу, просветитељског мита о разуму и рационалности, уз критику псеудохуманизма.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/7-1-42

Датум:

16.10.2015.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Ауторка мастер рада је прегледно и целовито представила и протумачила резултате својих анализа Пекићеве збирке *Нови Јерусалим* тако што је у главним ликовима сваке од пет приповедака истакла заједничке симболичко функције, а у тематским и формално-структуралним обележјима извукла шире антрополошке и филозофске импликације. На тај начин је ову Пекићеву збирку чврше повезала с његовим целиокупним опусом, а Пекића са најбољом традицијом ерудитске и модерне књижевности.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА - МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме **ДА**

Да ли теза садржи све битне елементе **ДА**

По чему је теза оригиналан допринос науци: по подробијој аналитичкој конкретизацији и поузданој интерпретацији уметничких значења Пекићевих приповедака.

Недосташи тезе и њихов утицај на резултат истраживања **Нема их.**

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана **ДА**
- да се мастер рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или **НЕ**
- да се мастер рад одбија **НЕ**

ПОТПИС ЧЛНОВА КОМИСИЈЕ

Др Дејан Милутиновић, доцент

Др Данијела Костадиновић, доцент

Др Јелена Јовановић, доцент